

Mariánské Lázně, Vlkovice, Zádub-Závišín

Pověsti z Mariánských Lázní

O původu jména Úšovice

Na první pohled by se mohlo zdát, že Úšovice, jak jim místní říkají, mají něco společného s ušima, ale není to tak úplně pravda. I když ušovické babičky při procházce kolem Antoníčkovy pramene říkávaly vnučátkům, že když si nebudou čistit uši, tak z nich vypadne špína, spadne do ušovického potoka, tam z ní vyroste krokodýl a ten je sežere. Také se říká, že se místní ves jmenuje podle hadů, užovek, kterým se zde dařilo.

Ovšem nejstarší a podložená legenda o jménu místní vsí se váže zase k potoku. Tomu kdysi staří Slované a možná už i Keltové říkali „Úža“. Protože zdejší kraj byl úrodný, vznikla vedle říčky nejdříve tvrz, později hrádek a pod ním několik stavení. Hrádku se říkalo „Úšovice“ německy psáno Uschewice. A pak stačilo už jen pár historických zkomolení, počestění a máme dnešní název.

O úšovickém hrádku

V dávných dobách, kdy v německých zemích vládli císař Jindřich VI., syn Fridricha Barbarossy, v Teplé byl založen klášter a Čechy se staly na dlouhá staletí samostatným královstvím, žil na úšovickém hrádku rytíř Jindřich z Úšovic.

Ten jednoho dne vyrazil se svými 14 jezdci a přidal se k české armádě při tažení do Milána. Tam si našel nevěstu a s ní se vrátil zpět domů, kde se mezi tím připravovala velká sláva, nádherná svatba.

Když byli slavní hosté ze širokého okolí v nejlepší zábavě, zvolal někdo: „Hrad hořil!“ Přes veškerou snahu se dřevěný úšovický hrádek nepodařilo zachránit a celý lehl popelem.

Podezření padlo na dceru jednoho poddaného, která se scházela s Jindřichem před jeho odjezdem. Dívka tušila pohromu a utekla. Když ji dopadli a předvedli před rytíře, ten ji obvinil ze žhářství. Na místě spáleniště byla odsouzena, vhozena do jámy, probodnuta kůlem a za živa zasypana.

Později z tohoto kůlu vyrostla ohromná košatá lípa, která byla i v zimě zelená. Místní věřili, že to je znamení, že dívka byla nevinná.

Více na: www.marianskolazensko.info

O založení Mariánských Lázní

Povídá se, že blahoslavený Hroznata, zakladatel Tepelského kláštera, se zde cestou na západ do Chebu a Waldsassenu zastavil u klokotajícího pramene a usnul. Ve snu se mu zjevila panna Maria, levou rukou ukazovala na pramen a pravou mu žehnala. Hroznata zde ze zbožnosti nechal vystavět kříž a přikázal svým mnichům, aby o pramen pečovali.

O několik století později žila v nedalekých Úšovických chudá vdova. Měla nemocnou dcerku, a protože neměla peníze na doktora, chodila s ní k nedalekým pramenům, dávala jí pít a prosila panenku Marii o její uzdravení. Holčička se uzdravila a maminka z vděčnosti umístila u pramene obrázek panenky Marie. Zpráva se rozkřikla a stále více a více lidí se k místním pramenům přijíždělo léčit. Jako přípomínku zázračných uzdravení nesou i lázně, které tu později vznikly, jméno Mariino – Mariánské Lázně.

Mariin pramen je v areálu hotelu Maria Spa. K léčení se užívá jen plyn z tohoto pramene. Vlastní pramen je už příliš slabý a k pitné kůře se využívat nedá.

Jiná verze pověsti je na webu:

www.marianskolazensko.info

Kvíz:

Ve kterém roce vyhořel úšovický hrádek?

1. 1133
2. 1191
3. 1273

Co vzniklo na místě zázračné úšovické lípy?

1. kaplička
2. kostel
3. kašna Antoníčková pramene

Díky komu má Křížový pramen své jméno?

1. sv. Hroznatovi
2. uhlíři
3. německému rytíři

Odpovědi se dozvíte v plné verzi příběhů a legend na webu www.marianskolazensko.info

Doporučená místa k zastavení: <https://mapy.cz/s/1fCSu>

Úšovická náves	49.9517011N, 12.7181592E
Pramen Antoníček	49.9515656N, 12.7165767E
Křížový pramen	49.9780361N, 12.7066042E
Mariin pramen	49.9751003N, 12.7093508E

Tipy pro výlet: Malebná je Úšovická náves. Kousek od ní kašna s Antoníčkovým pramenem. Odtud můžete dojet trolejbusem ke kolonádě a Křížovému a Mariinu prameni, nebo pěšky dojít do areálu Prelátova pramene.

Zdroj: Archiv Mariánskolázeňska, Hamelika RČ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

www.marianskolazensko.info

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.